

ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (1973)। ਮੈਂ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ \ ਧਾਰਾ 167, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਦੇ ਅਧਿਆਇ XXXIII, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ (1973) ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ ਜਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਧਾਰਾ 439, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਧਾਰਾ 437(5), ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ, ਫਿਰ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਉਪ ਭਾਗ

ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 209 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸਾ।

(8) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਾ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਗੁੰਡਾਗਰਦੀ ਦੇ ਭਿਆਨਕ ਰੂਪ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇੱਕ ਪੜ੍ਹਾਅ 'ਤੇ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਠਿਤ ਏਜੰਸੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਅਪਰਾਧ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਜਿਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਐਮ.ਆਰ.ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ. ਜਵਾਬਦੇਹ 24 ਫਰਵਰੀ, 1975 ਨੂੰ ਜ਼ਮਾਨਤ . ਜ਼ਮਾਨਤ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਹਾਲਾਤ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ ਅਤੇ ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ ਜੇ.ਜੇ.

M/S ਬਾਬੂ ਰਾਮ, ਜਗਦੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ, ਆਦਿ।,- ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1975 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 354

ਅਤੇ

1975 ਦਾ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 618

8 ਮਾਰਚ 1976

ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1948 ਦਾ 46)— ਧਾਰਾ 2(ਡੀ) ਅਤੇ (1), 4, 5(2) (ਏ)
(ii), 6 ਅਤੇ 31— ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ'—ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਰੂਲਜ਼, 1949— ਨਿਯਮ 26
ਅਤੇ 27-ਏ— ਸੈਕਸ਼ਨ 31— ਕੀ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ— ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਝੋਨਾ—ਕੀ

M/s ਬਾਬੂ ਰਾਮ, ਜਗਦੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ, ਆਦਿ
(ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਜੇ.)

ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲੇਵੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2)(a)(ii)- ਚਾਵਲਾਂ ਵਿੱਚ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾ ਕੇ ਖਰੀਦੋ- ਅਜਿਹੇ ਚਾਵਲ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ-ਪੁਰ ਚੇਜ਼ਰ-ਕੀ ਇੱਕ 'ਡੀਲਰ'

ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ 1948 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹੀ ਵਸਤੂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆ ਕੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਚੋਣਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ। ਉਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਜਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੀਮਿਲਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਉਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ। ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ। ਫਰਕ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਹੈ: ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਲੇਵੀ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੈ। ਇਹ ਸਵਾਲ ਕਿ ਕਿਸ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ, ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੇਰਵੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਚੋਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਫਰਜ਼ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫਰੋਇਟ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 4, 5 ਅਤੇ 6)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2)(a) ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (i) ਤੋਂ (vii) ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਡੀਲਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਰੂਲਜ਼, 1949 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ 26 ਅਤੇ 27-ਏ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫਾਰਮ ST XXII ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਭਰਨਾ ਅਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਡੀਲਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਮਾਲ ਵੇਚਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੇਚੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਡੀਲਰ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਸਦੇ

ਟਰਨਓਵਰ ਤੋਂ ਵਿਕਰੇਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਖਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨੀਤੀ ਲਈ ਵੇਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ

ILR ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ

(1977)1

ਐਕਟ ਦਾ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 27-ਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (vi) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਕਟੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2)(a)(ii) ਤਹਿਤ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਝੋਨੇ ਨੂੰ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ।

(ਪਾਰਾ 10 ਅਤੇ 11)।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਮਾਲ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਿੱਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਕਿਸੇ ਕਲਿਆਣਕਾਰੀ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਹੈ। ਪੁਰ ਪਿੱਛਾ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਟੈਕਸ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ "ਵਪਾਰ" ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਡੀਲਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ 'ਮੁਨਾਫੇ ਦਾ ਉਦੇਸ਼' ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ "ਵਪਾਰ ਦੇ ਆਮ ਦੌਰ ਵਿੱਚ" ਮਾਲ ਵੇਚਣਾ ਜਾਂ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਝੋਨਾ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਚੌਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਸਰਗਰਮੀ ਉਸਦੇ ਆਮ ਵਪਾਰ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮਹਿਜ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਚੌਲ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਉਸਨੂੰ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਡੀਲਰਾਂ ਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਜਿਹਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਹੈ।

(ਪਾਰਾ 12 ਅਤੇ 14)।

ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਆਰਡ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਮੰਗ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ: -

(a) ਇੱਕ ਨਿਯਮ

(b) ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ B ਦੇ ਅਧੀਨ ਝੋਨਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਟੈਕਸ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ;

(c) 15 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਨੰ. SO 6/PA 46/48/S 5/67, ਝੋਨਾ ਅਤੇ ਚੌਲਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ। ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਝੋਨਾ ਅਤੇ ਚੌਲਾਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

4 ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਟੈਕਸਯੋਗ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਡੀਲਰ ਹੋਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ

ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਡੀਲਰ ਕੁਆ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(e) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਨੂੰ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ,

M /s. Babu Ram, Jagdish Kumar & Co. v. The State of Punjab, etc.
(Harbans Lai, J.)

- (f) ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ VII ਦੀ ਸੂਚੀ 2 ਦੀ ਇੰਦਰਾਜ਼ 54 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 246 ਦੇ ਅਤਿ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਹੋਣ ਲਈ 11973 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 3c ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 44 -B c ਨੂੰ ਦਰਜ | ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ;
- (g) 5 ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ/ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ C ਦੀ 7 ਰਿਕਵਰੀ C 'ਤੇ ਰੋਕ ;
- (h) ਕੋਈ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਮਾਣਯੋਗ ਅਦਾਲਤ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ;
- (i) ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;
- (j) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਖਰਚੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ;
- (k) ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀਆਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੀਡੀਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ;
- (l) ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮੋਸ਼ਨ ਦੇ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ।

ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 151 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ , ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਸੋਧੀ ਹੋਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਐਮ.ਸੀ ਭੰਡਾਰੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਭਲ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ, ਜੀਆਰ ਸੇਠੀ, ਵਿਨੋਦ ਕਟਾਰੀਆ, ਅਰੁਣ ਨਹਿਰਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਸਨ।

ਆਰ.ਕੇ.ਛਿੱਬਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਵੱਲੋਂ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਜੇ.— (1) ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 354, 416, 418, 432, 462, 463, 473, 474, 495, 496, 497, 501, 501, 508, 508, 508, 432, 462, 473, 474, 495, 496, 497, 501, 501, 501, 501, 473, 474, 473, 474, 495, 496, 497, 501, 501, 501, 501, 496 , 524, 555, 556, 557, 564, 571, 576, 579, 582, 586, 614, 632, 644, 648, 669, 693, 694, 734, 734, 758, 086, 086, 580, 458, 975 , ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ :

- (1) ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਕਿ ਝੋਨਾ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਪਜ ਹੈ, ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਅਧੀਨ ਛੋਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਹੈ;

M/s. Babu Ram, Jagdish Kumar & Co., u. The; State of Punjab, etc.
(Harbans Lai, J.)

- (2) ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਕਿ **15 ਜਨਵਰੀ 1968** ਦੀ ਅਧਿਸੂਚਨਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਝੋਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ **31** ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੈ;
- (3) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ **31** ਨੂੰ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿੱਟ;
- (4) ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਡੀਲਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਅਤੇ
- (5) 1973 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ, 3 ਦੁਆਰਾ ਪਾਈ ਗਈ ਧਾਰਾ 4-ਬੀ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 54, ਸੂਚੀ II, ਅਨੁਸੂਚੀ VII ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ **246** ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ। ਵਿਵਾਦ ਵਿਚਲੇ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 354 ਆਫ 1975 (ਮੈਸਰਜ਼ ਬਾਬੂ ਰਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ) ਦੇ ਤੱਥ। ਹੇਠਾਂ ਸਾਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ।

(2) M/s. M/su ਬਾਬੂ ਰਾਮਲੀਜਗਦੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ (ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਲਾਇਸੈਂਸਸ਼ੁਦਾ ਚੌਲ ਮਿੱਲਰ ਹਨ ਅਤੇ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਈਸ ਸ਼ੈਲਰ ਚਲਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਈਸ ਡੀਲਰਜ਼ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਆਰਡਰ, 1964 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਇਸੈਂਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਝੋਨਾ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਚੌਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਯਾਨੀ ਸ਼ੈਲਰ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਈਸ ਪ੍ਰੋਕਿਓਰਮੈਂਟ (ਲੇਵੀ) ਆਰਡਰ, 1958 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਚੌਲਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਬੋਲਡ ਗਰੁੱਪ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ ਦਾ 95 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਚੌਲ ਅਤੇ ਪਤਲੇ ਸਮੂਹ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ ਦਾ 90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਕਤ ਆਰਡਰ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ I ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਇਸ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅੰਸ਼ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤਹਿਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਹੈ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 7 ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 15 ਜਨਵਰੀ, 1968 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਚੌਲਾਂ ਅਤੇ ਝੋਨਾ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਰਿੱਟ ਦੀ ਐਨੀਐਂਡਯੂਰ ਪੀ. 3 ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਤੇ .ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਚੌਲਾਂ ਅਤੇ ਝੋਨਾ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। , ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਪੈਰਾ 23 ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 31 ਦਸੰਬਰ, 1974 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਤਿਮਾਹੀ ਲਈ ਤਿਮਾਹੀ ਰਿਟਰਨ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ 30 ਜਨਵਰੀ, 1975 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। 'ਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸੰਬੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਦ

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਸੀ.ਭੰਡਾਰੇ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ

ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇਣ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਅੰਕੜਾ ਪੀ. 3) ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

- (1) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਜਿਸ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੌਪਣ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਤਿ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ;
- (2) ਕਿ ਆਈ ਐਮ ਪਗਡ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਪੀ. 3) ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਝੋਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ 5(2) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਲ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਹੈ। (ii) ਐਕਟ ਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਸੌਪੇ ਗਏ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਛੋਟ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਹੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ;
- (3) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਡੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਡੀਲਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਝੋਨਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਹੀਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਚੌਲਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ 95 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਖਰੀਦ-ਮਹਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਝੋਨਾ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਚੌਲ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ (ਸਾਧਾਰਨ ਕਾਰੋਬਾਰ ਵਿੱਚ)।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦਾ ਖੰਡਨ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ ਕੇ ਛਿੱਬਰ ਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਬਕਾਰੀ ਤੇ ਕਰ ਅਫ਼ਸਰ ਕਪੂਰਥਲਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਲਿਖਤੀ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(4) ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ' ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰੋ 3 ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਅੱਜ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਕਈ ਪ੍ਰੋਸੈਡਰਲ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਈਆਂ ਹਨ। 1948 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 46 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਟੈਕਸ ਸਿਰਫ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਗ 2 ਵਿੱਚ, ਕੇਵਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ

"ਵਿਕਰੀ" ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਕਿਸੇ ਡੀਲਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਟਰਨਓਵਰ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਟੈਕਸ ਯੋਗ ਟਰਨਓਵਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) ਵਿੱਚ, ਛੋਟਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਲਈ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ

M/s. Babu Ram, Jagdish Kumar & Co., u. The; State of Punjab, etc.
(Harbans Lai, J.)

ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਲਈ ਉਸਦੇ ਟਰਨਓਵਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਰਜਿਸਟਰਡ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ। ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ 'ਤੇ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਾਉਣ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9, 10 ਅਤੇ 11 ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡੀਲਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਿਫੰਡ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਟੈਕਸ ਜ਼ਿਆਦਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਕੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ 1958 ਦੇ ਐਕਟ 7 ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮਾਲ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਦਲਿਆ। ਇਸ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ, ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਇਹ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦੀ ਆਮ ਦਰ ਨੂੰ ਚਾਰ ਪੈਸੇ ਦੇ ਦੋ ਪੁਰਾਣੇ ਪੈਸਿਆਂ ਤੋਂ ਵਧਾਉਣ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਛੋਟਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਉੱਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਹਨ। ਬਜਟ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਖਰਚ ਵਿਚਕਾਰ ਪਾੜੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ।”

ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਐਕਟ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਤੋਂ ਬਦਲ ਕੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲ ਐਂਡ ਪਰਚੇਜ਼ ਐਕਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2 (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਡੀਲਰ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਿਰਫ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ "ਡੀਲਰ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ:

"ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਸਮੇਤ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ, ਵਪਾਰ ਦੇ ਆਮ ਦੌਰ ਵਿੱਚ, ਮਾਲ ਵੇਚਦਾ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ"

ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ (f) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ (ff) ਜੋੜੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਖਰੀਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ (h) ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਚਾਰਜਿੰਗ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਰੇਕ ਡੀਲਰ ਆਪਣੇ ਕੁੱਲ ਟਰਨਓਵਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸਯੋਗ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5, ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਉਪਰੋਕਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਕੁਝ ਛੋਟਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ, ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ff) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ

ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹੋਰ ਸੋਧਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ, ਅਰਥਾਤ, 1959 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 13, 1959 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ. 24 ਅਤੇ 1960 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ. 18। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹਨ। 1959 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 13 ਦੁਆਰਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਲ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 5(2) (ਏ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ (vi) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਕਿ ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਡੀਲਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। 1959 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 24 ਦੁਆਰਾ, ਪੁਰਾਣੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਜੋ ਕਿ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਜੋੜ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਸੀ ਜੋ ਪੂਰਵ-ਚੇਜ਼ ਟੈਕਸ ਲਈ ਐਕਸਾਈਜ਼ਯੋਗ ਸਨ ਅਤੇ ਪਿਛਲੀ ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵਿੱਚ ਛੋਟਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਸਨ। 1958 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 7 ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕਈ ਗੁਣਾਂ ਟੈਕਸ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਸੀ। 1960 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. 18 ਦੁਆਰਾ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਉਪ ਧਾਰਾ, ਅਰਥਾਤ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2-ਏ) ਜੋੜ ਕੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ :

"ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ।"

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਬਾਰੇ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਵੀ 1960 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ 18, ਜੋ ਕਿ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1960 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਬਦਲ ਗਈ। ਐਕਟ, ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2)(ਏ) ਦਾ ਉਪ-ਧਾਰਾ (vi), ਜੋ ਕਿ ਛੋਟ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣ-ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (vi) ਦੁਆਰਾ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"ਸਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜੋ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ, ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ, ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਣਜ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੇਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਕਿਸੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਭਰਿਆ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮਾਲ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪੇਸ਼

M/s. Babu Ram, Jagdish Kumar & Co., u. The; State of Punjab, etc.
(Harbans Lai, J.)

ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।"

1965 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੰ. 28 ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਜੋੜ ਕੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੋਧ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਘੱਟ ਹੋਵੇ:

"ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਬਾਰੇ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਵੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ, ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਜਾਂ ਹਟਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਜਾਵੇ।"

ਇਸ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਸਤੂਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹੀ ਮਾਲ ਜੋ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹੀ ਮਾਲ ਸੇਲ ਟੈਕਸ ਦੇ ਦੇਣਦਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਐਕਸਾਈਜ਼ਯੋਗ ਸੀ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚੀ

V

ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸਨ

'ਸੀ'. ਸੋਧ ਐਕਟ 28 ਦੁਆਰਾ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਧਾਰਾ 31 ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ

1965 ਦੇ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਕੇ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਅਤੇ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਕਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਲ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ 1958 ਤੋਂ ਸਾਲ 1965 ਤੱਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੋਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

- (1) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਸਿਵਾਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ ਉਹੀ ਜਾਰੀ ਹੈ;

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਗਨੇ, ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਦਾਲਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਨ। ਐਡ ਇਹ ਛੋਟ ਵੀ 1959 ਦੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੰ. 13 ਦੁਆਰਾ ਅਪ੍ਰੈਲ, 19, 1959 ਤੋਂ ਹਟਾ ਲਈ ਗਈ ਸੀ;

(3) 19 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਟੈਕਸ 'ਤੇ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਸੀ;

(4) ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਛੋਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੁਰਾਣੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਨੂੰ 14 ਜੁਲਾਈ, 1959 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ ਧਾਰਾ 6 ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ 1959 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰ. 24 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੁਆਰਾ, ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਹ ਸਮਾਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਧਾਰਾ 31 ਲਾਗੂ ਕਰਕੇ 1965 ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ। 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1960 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨਾਲ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਦੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ;

(5) ਐਕਟ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (vi) ਤੋਂ ਧਾਰਾ 5 (2) (ਏ) ਵਿੱਚ, ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਮਾਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਨ। ਇਹ ਛੋਟ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (vi) ਬਣਾ ਕੇ ਹਟਾ ਲਈ ਗਈ ਸੀ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਐਮ.ਸੀ.ਭੰਡਾਰੇ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ:

(1) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਜੋਂ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ, ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਬਣਾ ਕੇ, ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨਜ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ;

(2) ਇਟਜਿਸਲੇਚਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੁੱਢਲੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਹਨ;

M /s. Babu Ram, Jagdish Kumar & Co. v. The State of Punjab, etc.
(Harbans Lai, J.)

- (3) ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।
- (4) ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਅਤੇ ਰੱਦ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ; ਅਤੇ
- (5) ਡੈਲੀਗੇਟਿਡ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੇ ਸਥਾਪਿਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਅਥਾਰਟੀ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਸਹਾਇਕ ਡਾਇਰੀ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਆਪਣੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। **Reliance jn** ਇਸ ਤਰਫੋਂ **In re** 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। **ਆਰਟੀਕਲ 143** ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ 1912, (1) ਰਾਜਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਪਟਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (2) ਹਰੀਸ਼ੰਕਰ ਬਾਗਲਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (3), ਐਡਵਰਡ ਮਿਲਜ਼ ਕਾਮ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ, ਬੇਵਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਅਜਮੇਰ ਅਤੇ ਹੋਰ, (4) ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਭਟਨਾਗਰ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਦਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, (5), ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 143 ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ, 1912 (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 143 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੀ ਰਾਏ ਲਈ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਸੀਮਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਦਾ ਦਾਇਰਾ। **ਰਾਜਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵੱਖਰੇ ਫੈਸਲੇ* ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 31 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ:

"ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

- (1) **AI R. 1951 SC 332.**
- (2) **A: I: R: 1954 S: C: 569.**
- (3) ਏਆਈਆਰ 1954 ਸ: ਸੀ: 465.
- (4) ਏਆਈਆਰ 1955 ਐਸ: ਸੀ: 25:
- (5) ਏਆਈਆਰ 1957 S: C: 478.

ਕਾਨੂੰਨ ਪਰ ਕਿਸੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀ ਚੀਜ਼ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਜੀਨ ਰੈਲ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮਤਭੇਦ ਸਨ, ਪਰ ਇਹ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ: ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ।

ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਨਾਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਿੱਚ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ *ਹਰੀਸ਼ਰੀਕਰ ਬਾਗਲਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ :

“ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਿਸੇ ਉਪਾਅ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਨਹੀਂ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਫਾਰਮੂਲੇਲੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਆਚਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਦਾ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨ ਲਈ ਮਿਆਰ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਅਤੇ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਆਚਰਣ ਦੇ ਬੰਧਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈਜ਼ (ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ, 1946 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਅਨੁਮਤੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਰਕਮ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਪਲਾਈਜ਼ (ਅਸਥਾਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ) ਐਕਟ ਵਿਚਲੇ ਭਾਗਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਨਾ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਭਾਗ ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦਾ ਘੇਰਾ ਅਤੇ ਚਰਿੱਤਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪ ਕੇ ਹੀ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੀਤੀ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਅਥਾਰਟੀ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਨੁਮਤੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਐਡਵਰਡ ਸਿੱਲਜ਼ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਐਕਟ, 1948 ਦੀ ਧਾਰਾ 27 ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਇਰਾਦੇ ਦਾ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੋਈ ਹੋਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ।

M /s. Babu Ram, Jagdish Kumar & Co. v. The State of Punjab, etc.
(Harbans Lai, J.)

ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਅੰਤਰ-ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵੈਧ ਮੰਨੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

“ਵਿਧਾਨਕ ਨੀਤੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਰਤ ਦੇ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤਾਂ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸ ਐਕਟ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਉਦਯੋਗਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਰਫ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ 'ਤੇ ਜਿੱਥੇ ਗੈਰ-ਸੰਗਠਿਤ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਕਾਰਨ ਜਾਂ ਉਜਰਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਨਿਯਮ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਉਜਰਤਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਸਨ। ਇਹਨਾਂ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸੂਚੀ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰੱਖੇ ਜਾਣ। ਹਰ ਸਮੇਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉਦਯੋਗਾਂ 'ਤੇ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਕਿਰਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਕਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਰਾਜ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਚਾਰਜ. ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਸਥਿਤੀਆਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ 'ਉਚਿਤ ਸਰਕਾਰ' ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਜਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 27 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਕੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪਿਆ ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 27, ਇਸ ਲਈ, ਨਾ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ 'ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ' ਹੈ।

ਉਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਓ'ਕੌਨਰ, ਜੇ. ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਬੈਕਸਟਰ ਬਨਾਮ ਆਹ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ Wayl (1909) 8CLR 626 ਪੰਨਾ 637 'ਤੇ (Au I s.) (A) >:

ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਆਪਣੇ ਮਨਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਛੋਟੀਆਂ ਸੰਕਟਾਂ ਲਈ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਕਾਨੂੰਨ, ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸ਼ਰਤੀਆ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰੂਪ ਲੈ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਕੋਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਵੇਗਾ। ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਿਸ ਲਈ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਭੰਡਾਰੇ ਨੇ ਪੀਡਿਤ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਭਨੋਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ, (6) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਨਿਰਪੱਖ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੀਡਿਤ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਭਨੋਟ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਿਲਟਰੀ ਅਤੇ ਲੋਕ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਇਮਾਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਕਈ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ 18 ਸਤੰਬਰ, 1950 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਛੋਟ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣਾ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਸੀ। ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੈਡਿਊਲ II ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਛੋਟ ਲਈ ਧਾਰਾ 6 ਪ੍ਰੋ. ਉਕਤ ਉਪਬੰਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਨਾਲ ਪਰੀ ਮੈਟੀਰੀਆ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਉਕਤ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦੁਆਰਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਇਜ਼ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਲਈ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ 'ਤੇ ਛੱਡਣਾ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਦਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਇਹ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ।

<6) ਏਆਈਆਰ 1958 ਐਸਸੀ 909।

ਛੋਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੇਧ ਕਰਨ ਲਈ ਧਾਰਾ 6(2) ਦੁਆਰਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਇਸ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੈ- >
ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਵਿਧਾਨਿਕ ਅਭਿਆਸ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੁੜ ਵਿਚਲੇ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਰਟੀਕਲ 143 ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ, 1912 ਅਤੇ ਰਾਜਨਰਾਇਣ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਜੋ ਕਿ , ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੌਂਪਣ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

M/s. Babu Ram, Jagdish Kumar & Co. v. The State of Punjab, etc.
(Harbans Lai, J.)

ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ , ਪਾਵੇਲ ਬਨਾਮ ਅਪੋਲੋ ਕੈਂਡਲ ਕੰਪਨੀ (7) ਦੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਿਊ ਸਾਊਥ ਵੇਲਜ਼ ਦੇ 1879 ਦੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 133 ਦੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਦਰਾਮਦ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਸਤਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਗਵਰਨਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

"ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਟੈਕਸ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਆਰਡਰ ਇਨ-ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਹਨ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਡਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਨੇ ਰਾਜਪਾਲ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਸੰਪੂਰਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਵੱਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਬੇਸ਼ਕ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਜਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ 1879 ਦੇ ਕਸਟਮ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 133 ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਾਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਸੀ।

ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਮਿਲਦੇ-ਜੁਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਨੂੰ

1

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੇਰਵਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਹੈ- 4। ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਲ 1958 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧ ਐਕਟ ਬਣਾ ਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

' (7) (1885) 10 ਅਪੀਲ ਕੇਸ 282.

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ। ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ff) ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4(1) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ "ਖਰੀਦ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 (2) (ਏ) ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਤੈਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਸਿਰਫ ਇਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ, ਯਾਨੀ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗਾ। ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"2(ff) 'ਖਰੀਦਣ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਵਿਆਕਰਨਿਕ ਜਾਂ ਸੰਭਾਵੀ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ , ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਅਨੁਸੂਚੀ C ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਮਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਿਸਦਾ ਟੈਕਸ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਨਕਦ ਜਾਂ ਮੁਲਤਵੀ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕੀਮਤੀ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ। ਮੌਰਟਗੇਜ, ਹਾਈਪੋਥੀਕੇਸ਼ਨ ਚਾਰਜ ਜਾਂ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ;"।

“4(1)। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ-ਮੁਕਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਲ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਸਦਾ ਕੁੱਲ ਟਰਨਓਵਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਟੈਕਸਯੋਗ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਈਸਟ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1958 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਖਰੀਦਾਂ 'ਤੇ ਐਕਟ।

“4(2-A)। ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (1) ਅਤੇ (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ।

(4) ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਡਿਤ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਭਨੋਟ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਦੀ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਬੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਇੱਕ ਡੈਲੀਗੇਟਿਡ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਵੈਧ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ। ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਅਤੇ. ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚੋਂ ਖਾਸ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹੀ ਵਸਤੂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਹੈ

ਸ਼ਿਡਿਊਲ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆ ਕੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀ, ਇਹ ਸਮਝ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਜਾਂ ਤਬਦੀਲੀ ਕਰਕੇ ਉਸੇ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੀਤੀ ਦਾ ਐਲਾਨ ਹੈ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ, ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੇਰਵੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮਕਾਜ ਅਤੇ ਟੈਕਸ ਚੋਰੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਬੰਧਾਂ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਫਰਜ਼ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

(5) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਬਤੀ ਨਾਲ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਰਾਜ ਇਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ

M /s. Babu Ram, Jagdish Kumar & Co. v. The State of Punjab, etc.
(Harbans Lai, J.)

ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। , ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜੋ ਟੈਕਸ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਵੇਂ ਮਾਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਲੇਵੀ ਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦਾ. ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਪੜਤਾਲ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਮਿਲਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਮਿਟਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਵੇਸ਼ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਉਹਨਾਂ ਵਸਤਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਅਤੇ 'ਸੀ' ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਉਸੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਕਿਸੇ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇ। ਫਰਕ ਸਿਰਫ ਇਹ ਹੈ: ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਲੇਵੀ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦਾ।'

(6) *DastatBhanot's?* ਕੇਸ ਨੂੰ ਕਲਕੱਤਾ ਦੇ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ v.

M/s. Babu Ram, Jagdish Kumar & Co. v. The State of Punjab, etc
(Harbans Lai, J.)

ਲਿਬਰਟੀ ਸਿਨੇਮਾ (8) ਅਤੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ. ਬਾਅਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, -

“ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅਸੀਂ ਸਿਧਾਂਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਰਕ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਤੱਤ ਹੈ; ਜੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਟੈਕਸ ਕਿਸ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਫਿਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਪੰਡਿਤ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਭਨੋਟ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਮੈਸਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੋਵੀ ਦਾਸ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (9), ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦੀ ਕੋਈ ਦਰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੂਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਵਿਘਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸਨ! ਕਿਸੇ ਡੀਲਰ ਦੇ ਟੈਕਸਯੋਗ ਟਰਨਓਵਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਕੋਈ ਦਰ ਤੈਅ ਕਰਨ ਲਈ। ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ, ਟੈਕਸ ਦੀ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਬੇਕਾਬੂ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਮਲੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤਾ। ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਉਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1948 ਦਾ ਐਕਟ ਨੰ. 46) ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1952 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਨੰ. 19 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦਰਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸੀਮਾਵਾਂ ਉਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਕੋਈ ਚਰਚਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਉਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ- ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਦਿੱਲੀ ਬਨਾਮ ਬਿਰਲਾ ਕਾਟਨ, ਸਪਿਨਿੰਗ ਆਰਿਡ ਵੇਵਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (10), ਹੁਣ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ। ਪੰਡਿਤ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਭਨੋਟ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ

- (8) ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 1107
- (9) ਏਆਈਆਰ 1967 ਐਸਸੀ 1895।
- (10) ਏਲ.ਆਰ. 1968 ਐਸਸੀ 1232.

(ਸੁਪਰਾ), ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਾਂ ਨੂੰ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ : -

* /

“ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਦੇ ਕੇਸ (11) ਵਿੱਚ ਇਸ * ਸਿੱਟੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਉਥੇ ਦਿੱਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੇਕਰ ਇਸਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਾਰ ਦੇ ਕੇ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ। ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ, * ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਦਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ।

ਸਤਿਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਇਸ ਨਿਰੀਖਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਕਿਸੇ ਯੋਗਤਾ, ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਜਾਂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਗਾਰਡ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਖੁੱਲੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਹੁਤ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਿਤ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਸਹੀ ਮਾਰਗਦਰਸ਼ਨ, ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਧੀਨ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ।

ਵਿੱਚ *M/s. ਸੀਤਾਰਾਮ ਬਿਸ਼ਭਰ ਦਿਆਲ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਯੂਪੀ ਰਾਜ (12)*, ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਮੰਡਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਕੈਬਨਿਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਬਹੁਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਅਗਵਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਸੌਂਪਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਕੋਲ ਨਾ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਣਗਿਣਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਹੈ। ਪੀਡਿਤ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਭਨੋਟ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ ਐਕਟਾਂ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ *ਮੈਸਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਹੀਰਾਲਾਲ ਰਤਨ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਸੇਲਜ਼ ਆਈ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਸੈਕਸ਼ਨ III, ਕਾਨਪੁਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (13)*। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਨਾਜ ਅਤੇ »ਦਾਲਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੰਡੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰੈਸੈਸ ਕੀਤੇ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਦਾਸ ਸਮੇਤ ਅਨਾਜ ਦੇ ਡੀਲਰ ਸਨ। ਵਿਵਾਦ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸਜ਼ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ 4 ਸਪਲਿਟ ਜਾਂ ਪ੍ਰੈਸੈਸਡ ਅਨਾਜ ਅਤੇ ਡਾਇਸ ਦੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਸਵਾਲ

(I TM959 SCR 427— (AIR 1958 SC 909)।

(12) ਏਆਈਆਰ 1972 ਐਸਸੀ 1168.

(13) ਏਆਈਆਰ 1973 ਐਸਸੀ 1034.

ਏ

**M /s. Babu Ram, Jagdish Kumar & Co. v. The State of Punjab, etc.
(Harbans Lai, J.)**

ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 3-ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੌਪਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 3-ਡੀ ਵਿਧਾਨਿਕ ਨੀਤੀ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, -

"ਸਿਰਫ਼ ਬਾਕੀ ਬਚੀ ਬਹਿਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 3-ਡੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਜਕਾਰਨੀ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਵਫ਼ਦ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਆਪਣੇ ਵਿਧਾਨਕ ਕਾਰਜ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪ ਸਕਦੀ। ਪਰ ਉਸ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਇਸ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਾਂ ਮਾਲ ਜਾਂ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸਾਰੀਆਂ ਵਿਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਖਰੀਦਾਂ 'ਤੇ ਪੁਆਇੰਟ ਟੈਕਸ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ, ਉੱਚ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਲਾਜ ਲਈ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ। ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਵਸਤੂਆਂ, ਸੌਂਦਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਸਮਾਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ ਵੀ ਅਸੰਭਵ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਸਿੰਗਲ ਪੁਆਇੰਟ ਸੇਲ ਜਾਂ ਪੁਰ ਚੇਜ਼ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਪਹਿਲੂਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਮਾਜ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ, ਆਰਥਿਕ ਨਤੀਜੇ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸਹੂਲਤ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਕਾਰਕ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ, ਇਹਨਾਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ ਉਪਰੋਕਤ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਪ੍ਰਸਤਾਵ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਪੁਰਦ ਕੀਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ:

- (1) ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀ ਜਾ ਸਕਦੀ;
- (2) ਜਦੋਂ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਮੁਢਲੀ ਨੀਤੀ, ਉਸੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੈਧ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਲਈ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਗੋਂ, ਇਹ ਆਧੁਨਿਕ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਯੁੱਗ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਾਨੂੰਨ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ■ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਸੁਚੇਤ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸਥਿਤੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਕੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਮੂਲ ਉਦੇਸ਼;

(3) ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ 'ਤੇ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੈਧ ਹੈ; ' ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ, ਵਸਤੂਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਸੌਂਪੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਅਤੇ

(4) ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਮਾਲ ਦੀ ਮਾਈਨਿੰਗ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਭਾਵੇਂ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਗੇ। ਟੈਕਸ

ਸੌਂਪੇ ਗਏ

ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾ ਤਾਂ ਗੈਰ-ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ ਚਰਿੱਤਰ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਪੀਡਿਤ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਬਿਹਾ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ; unco n_s l t *• ਆਈਟਿਊਸ਼ਨਲ, ਸੈਕਸ਼ਨ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ।

(7) ਸ੍ਰੀ ਇਰਭੰਡਾਰੇ ਦੀ ਦੂਜੀ " ਦਲੀਲ 4, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ 1 ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਨੂੰ ਅੰਤਰ -ਵਿਰੋਧੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ val i id' ਅਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਆਗਿਆਯੋਗ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਇਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਕਿਸੇ ਐਕਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਓਵਰਰਾਈਡ ਕਰਨਾ ਜੋ ਕਿ 'ਸੁਪਰੀਮ ਅਤੇ ਪੈਰੈਂਟ ਬਾਡੀ' ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਾਰੇ ਡੀਲਰਾਂ, ਚਾਹੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਮੇਤ, ਨੂੰ ਧਾਰਾ 5 (2) (ਏ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ

5 (1), ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਡੀਲਰ ਦੇ "ਟੈਕਸਯੋਗ ਟਰਨਓਵਰ" 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਟੈਕਸਯੋਗ ਟਰਨਓਵਰ ਨੂੰ ਡੀਲਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਟਰਨਓਵਰ ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ ਟਰਨਓਵਰ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) (ਏ) ਅਤੇ (ਬੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) (a) (i) ਅਤੇ (ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਟਰਨਓਵਰ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ। ਉਹ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

>

M/s. Babu Ram, Jagdish Kumar & Co. v. The State of Punjab, etc.
' (Harbans Lai, J.)'

"5(2) ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ "ਟੈਕਸਯੋਗ ਟਰਨਓਵਰ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਡੀਲਰ ਦੇ ਕੁੱਲ ਟਰਨਓਵਰ ਦਾ ਉਹ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਉਸ ਤੋਂ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, —

(a) ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਉਸਦਾ ਟਰਨਓਵਰ-

(i) ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਮੁਕਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ;

(ii) ਧਾਰਾ (IA) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਈ ਦੇਣਦਾਰ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਾਲ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ; ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ | ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਵਪਾਰ ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਿਕਰੀ, ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਲ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਲਈ, ਧਾਰਾ 6 ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ-ਮੁਕਤ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਾਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਾਲ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਂ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ , ਅਤੇ ਕਟੋਨਰਾਂ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਪੈਕਿੰਗ ਲਈ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ। ਮਾਲ

ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਜਾਂ ਸੈਕਸ਼ਨ- 5 (2) (ਏ) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (i) ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ '•ਚੰਗੇ ਦੀ ਵਿਕਰੀ;:" ਜਾਂ ike ਸਮੀਕਰਨ "ਮਾਲ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ"। ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) (a) ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ii) ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਦੋਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦ ਇੱਕੋ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਦੋ ਤੱਥ ਹਨ । ਕਿਸੇ ਵੀ, ਮਾਲ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸੰਦਰਭ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਵੀ.ਐਮ. ਸਈਅਦ ਮੁਹੰਮਦ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਮਦਰਾਸ ਸਟੇਟ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (14) ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸੀ

(14) 9 (1952) 3 ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਕੇਸ 367.

ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਲੈਣ-ਦੇਣ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮਦਰਾਸ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1939 ਦੇ ਵਾਇਰਜ਼ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ, 1935 ਵਿੱਚ ਸੂਬਾਈ ਵਿਧਾਨਕ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਨੰਬਰ 48, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸੀ:

“ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਉੱਤੇ ਟੈਕਸ

ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮਦਰਾਸ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰੀ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮਦਰਾਸ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸ਼ਕਤੀ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਸਾਰੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਸੀ। VM ਸਈਅਦ ਮੁਹੰਮਦ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ VM ਸਈਅਦ ਮੁਹੰਮਦ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਆਧਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (15) ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਫੈਸਲੇ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਉਸ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ।

M/s ' ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੇਵੀ ਦਾਸ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ 9 (ibid) ਜਿੱਥੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, -

"ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਹੈ, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੈ,"

ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਖੋਜ ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਤੇਲ ਬੀਜਾਂ 'ਤੇ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ / ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ, ਇੰਡੀਅਨ ਸੇਲ ਆਫ਼ ਗੁੱਡਜ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਵਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਯੋਗ ਸੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀ 54 ਦੇ ਤਹਿਤ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣਾ। ਇਹ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, -

“ਪਰ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੀ ਵਿਕਰੀ ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੀ ਧਾਰਾ (ff) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਵਜੋਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਖਰੀਦ ਸਿਰਫ਼ ਏ

~ (15) (1954) 5 ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਕੇਸ 108.

ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਹਿਲੂਆਂ ਨੂੰ, ਖਰੀਦਦਾਰ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏ|ਸੀਟੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬਿੰਦੂਆਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਗੈਰਵਾਜ਼ਬ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਲੈਣ-ਦੇਣ ਜਦੋਂ ਟੈਕਸਯੋਗ ਘਟਨਾ ਖਰੀਦ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਵਿਕਰੀ ਹੋਵੇ ਜਾਂ pur chase, ਲੈਣ-ਦੇਣ ਇੱਕੋ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ”

(8) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਅਧੀਨ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੂੰ ਬੀ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ

**M /s. Babu Ram, Jagdish Kumar & Co. v. The State of Punjab, etc.
(Harbans Lai, J.)**

ਅਤੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ , ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਟੈਕਸ, ਸੂਚੀ I ਦੇ ਐਂਟਰੀ 92A ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ।"

ਇਸ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ, ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਨੂੰ ਦੋ ਵੱਖਰੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਤਿਹਾਸ। ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ, ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ, ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਮਾਲ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਹੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। , ਅਤੇ ਕੁਝ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਖਰੀਦਦਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਲ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। "ਖਰੀਦ", "ਵਿਕਰੀ", "ਡੀਲਰ" ਅਤੇ "ਟਰਨਓਵਰ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀਆਂ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਯੁਕਤ ਰੀਡਿੰਗ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਵਾਲੇ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ। ਸਾਲ 1958 ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ , ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਸਮਾਨ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਛੋਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ-' ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਸਾਲ 1948 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ, ਇਹ "ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਟੈਕਸ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ ਟੈਕਸ ਵਸੂਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਵਰਤਿਆ ਸਮੀਕਰਨ "ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਟੈਕਸ" ਸੀ। ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) (ਏ) ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ "ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ" ਅਤੇ "ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ"

ਐਕਟ ਦੀ ਵੀ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਨਾਲ ਭਾਸ਼ਾ ਨਾਲ ਹਿੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇਰਾਦੇ ਦੀ ਸਹੀ ਅਤੇ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਹੋਵੇਗਾ। |, •

(9) ਧਾਰਾ 5 (2) (ਏ) ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (vi) ਵਿੱਚ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵੇਚੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਾਂ ਵਣਜ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਿਰਯਾਤ ਦੇ ਕੋਰਸ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਧਾਰਾ (vii) ਵਿੱਚ, ਕਟੌਤੀ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, "ਅਜਿਹੀਆਂ ਹੋਰ ਵਿਕਰੀਆਂ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰੀਆਂ" ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰੈਜ਼ੀਡ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ, ਦ; ਵਿਧਾਨ ਪਾਲਿਕਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦਦਾਰੀ 'ਤੇ ਛੋਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਢੁਕਵੇਂ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਾਲ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਛੋਟ ਦੇਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਮਾਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਛੋਟ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (vi) ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ।

(10) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੋਦੀ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੇਵਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰ (16) 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਸਰਜ਼ ਮੋਦੀ ਸਪਿਨਿੰਗ ਐਂਡ ਵੇਵਿੰਗ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ, ਮੋਦੀ ਨਗਰ, ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੁੱਲ ਟਰਨਓਵਰ ਅਤੇ ਟੈਕਸਯੋਗ ਟਰਨਓਵਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਰਿਟਰਨ ਫਾਈਲ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। 3 ਜਨਵਰੀ, 1956 ਨੂੰ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ 'ਤੇ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਅਣਗਿਣਤ ਕਪਾਹ ਦੇ ਕਾਰਨ 10,000,00 ਰੁਪਏ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੀਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ^nd 227 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ:

"ਇਸ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

ਪਹਿਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਡੀਲਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ; ਦੂਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਮਾਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਕਰੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ

(15) ਏਆਈਆਰ 1965 ਐਸਸੀ 957

M /s. Babu Ram, Jagdish Kumar & Co. v. The State of Punjab, etc.
(Harbans Lai, J.)

ਸਥਾਨ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕੰਪਨੀ ਤਿੰਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੀ ਸ਼ਰਤ ਵੀ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆ ਰਹੀ। "ਵਿਕਰੀ ਲਈ" ਸ਼ਬਦ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਿਤ ਮਾਲ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਮਾਲ ਜੋ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ, ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਿਸੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂ ਫੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਲ ਬਣਦੇ ਹਨ। ਕੰਪਨੀ ਮੈਨੂ ਨੇ - ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਜੋ ਮਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਉਹ ਗਿੰਨਡ ਕਪਾਹ ਦੀਆਂ ਗੰਢਾਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਤਾਈ ਅਤੇ ਬੁਣਾਈ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭੇਜੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਛੋਟ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸਵਾਲ, ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਫਾਰਮ ST XXII ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਅਧੀਨ ਟੈਕਸ ਦੀ ਛੋਟ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਤੋਂ ਮਾਲ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ "ਘੋਸ਼ਣਾ ਲਈ" ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5(2) (ਏ) ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (i) ਤੋਂ (vii) ਤੱਕ/ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਡੀਲਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਜਾਂ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਫਾਰਮ ST XXII ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਰਾਸ਼ਨ ਭਰੇ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰੋ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਰੂਲਜ਼, 1949 ਦੇ ਨਿਯਮ 26 ਅਤੇ 27-A 'ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਯਮ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ)। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਝੋਨਾ ਡੀਲਰਾਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਉਹਨਾਂ/ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜੋ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਡੀਲਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕੋਣ ਤੋਂ ਵੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਵੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਧਾਰਾ 5(2) (ਏ) ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕਟੌਤੀਆਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(11) ਪਟੀਸ਼ਨ ਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਰਮੇਸ਼ ਚੰਦਰ ਦੇਵ ਅਤੇ ਹੋਰ (17) ਨੂੰ ਵੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਕਤ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਸਨ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪੇਟੀਸ਼ਨਰ, ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ, ਜਿਸਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਾਮ ਵਿੱਚ ਚਾਹ ਖਰੀਦਣਾ, ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਅਸਾਮ ਜਾਂ ਕਲਕੱਤਾ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣਾ ਸੀ, ਨੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸੋਧ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੋਧ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਕੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ

(17) (1962)1 SC ਰਿਪੋਰਟਾਂ 986.

ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 286 (2) ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਕਤ ਕੇਸ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ / ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5(2) (a) (ii) ਨਿਯਮ 26' ਅਤੇ 27-ਏ ਦੀ ਸੰਯੁਕਤ ਰੀਡਿੰਗ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਡੀਲਰ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਮਾਲ ਵੇਚਦਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਖਰੀਦਦਾਰ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 26 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਖਰੀਦਦਾਰ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਧੀਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਵੇਚਣ ਵਾਲਾ ਡੀਲਰ ਆਪਣੇ ਟਰਨਓਵਰ ਤੋਂ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਨ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਰਕਮ 'ਤੇ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਸ

ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੀਤੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤਾਂ ਦੀ ਖਪਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਲਕਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੇਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨੀਤੀ ਅਜਿਹੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਡੀਲਰ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਨਿਯਮ 27-ਏ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ - ਜੋਸਬ-ਕਲਾਜ਼ (vi) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ pur ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਡੀਲਰ ਦੁਆਰਾ ਕਟੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਝੋਨੇ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5(2) (ii) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(12) ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸ੍ਰੀ ਭੰਡਾਰੇ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਡੀਲਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। "ਡੀਲਰ" ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਡੀ) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ, ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੇਠਾਂ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

'ਡੀਲਰ' ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਵਪਾਰ ਦੇ ਆਮ ਦੌਰ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਵੇਚਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਪਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਥਾਨ ਉਕਤ ਰਾਜ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਪਾਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਸਥਾਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਰਾਜ, ਡੀਲਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, -

ਅਜਿਹੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਸਥਾਨਕ ਮੈਨੇਜਰ ਜਾਂ ਏਜੰਟ,

ਵਿਆਖਿਆ - (1)

(2) * * * * * * *
 ਵਾਈ * > ਕੇ *
 (3) * *
 \

ਇਹ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੱਤ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿੱਚ "ਵਪਾਰ ਦੇ ਆਮ ਰਾਹ ਵਿੱਚ" ਮਾਲ ਵੇਚਣਾ ਜਾਂ ਖਰੀਦਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਆਪਣੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਚੌਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਦੀਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਝੋਨਾ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਖੁੱਲੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 95 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕੀਮਤ ਕਿਉਂਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰਤਾ ਤੋਂ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸਵੀਕਾਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ "ਵਪਾਰ ਦੇ ਆਮ ਤਰੀਕੇ ਵਿੱਚ" ਚਾਵਲ ਵੇਚਣ ਅਤੇ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਝੋਨਾ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨਹੀਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ "ਡੀਲਰ" ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। "ਵਪਾਰ" ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1)

ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

- (i) ਕੋਈ ਵੀ ਵਪਾਰ, ਵਣਜ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਜਾਂ ਵਪਾਰ, ਵਣਜ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਹਸ ਜਾਂ ਚਿੰਤਾ, ਭਾਵੇਂ ਅਜਿਹਾ ਵਪਾਰ, ਵਣਜ, ਨਿਰਮਾਣ, ਸਾਹਸ ਜਾਂ ਚਿੰਤਾ ਲਾਭ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਪਾਰ, ਵਣਜ, ਨਿਰਮਾਣ, ਸਾਹਸ ਜਾਂ ਚਿੰਤਾ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ; ਅਤੇ
- (11) ਅਜਿਹੇ ਵਪਾਰ, ਵਣਜ, ਨਿਰਮਾਣ, ਸਾਹਸ ਜਾਂ ਚਿੰਤਾ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਜਾਂ ਇਨਸੀ ਡੈਟਲ।

ਇਸ ਦੇ ਪੜਚੋਲ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਡੀਲਰ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ "ਮੁਨਾਫਾ ਕਮਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼" ਨਾਲ ਨਿਰਮਾਣ ਸਮੇਤ ਆਪਣੀ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਹੈ। ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਨਾਫਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਗਤੀਵਿਧੀ, ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਚੌਲ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਆਮ ਵਪਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਚੌਲਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਹਿੱਸਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਵੇਚਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਡੀਲਰਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਰਕ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (18), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਖੁਰਾਕ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਡੀਲਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਖੁਰਾਕ ਨਿਗਮ ਸਰਪਲੱਸ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ

(18) CW 4066/73 ਨੇ 17 ਮਈ, 1975 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਜੇ ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੀ ਏਜੰਸੀ ਦੁਆਰਾ ਉਹਨਾਂ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਘਾਟ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ।

ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, -

“ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਆਵਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਾਧੂ ਰਾਜਾਂ ਤੋਂ ਅਨਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੀ ਹੈ। ਸਾਰੀ ਨੀਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ , ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਅਨਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਉਸੇ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਭੇਜਦਾ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਖਰਚੇ ਵੀ ਹਨ, ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਡੀਲਰ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰੋ, ਮੈਂ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹਾਂ (ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ/ਮੁਨਾਫਾ ਮੰਤਵ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਘਾਟੇ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਵੰਡ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਹਿਣਾ ਤੱਥਾਂ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਚਿੰਤਾ ਹੈ।”

ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਫੈਸਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਕੋਈ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ

ਬਨਾਮ ਐਚ. ਅਬਦੁਲ ਬਖਸ਼ੀ ਅਤੇ ਕੁਰਾਵਾਂ, (19) ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 M/s. Babu Ram, Jagdish Kujjar & Co. v. The State of Punjab, etc.
 (Harbans Lal, J) ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, -

"ਨਿੱਜੀ ਖਪਤ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਖਰੀਦਦਾਰੀ, ਭਾਵ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਭ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਡੀਲਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗਾ, ਪਰ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਵਸਤੂ ਦਾ ਸੇਵਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਸਤੂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਲਈ, ਡੀਲਰ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਸੀ. ਪੀ. ਟਿੱਬਰ ਵਰਕਸ ਬਨਾਮ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, (20) ਵਿੱਚ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੇ ਉਦੇਸ਼" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਇਹ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲਾਭ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਕਮਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਸਮਾਨ ਵੇਚਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਅਯੋਗ ਜਾਂ ਅਯੋਗ ਹਨ, ਉਸ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਡੀਲਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਉਹਨਾਂ ਸਮਾਨ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਨਾ ਰੱਖਦਾ ਹੋਵੇ। ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਡਿਸਪੋਜ਼ਲ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਿੱਚ . ਕਲਕੱਤਾ ਬਨਾਮ ਮੈਂਬਰ ਮਾਲ ਬੋਰਡ, ਪੱਛਮੀ

(19) (1964) 15 ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਕੇਸ 644.

(20) (1967) 19 ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਕੇਸ 1.

ਬੰਗਾਲ, ਕਲਕੱਤਾ (21), ਡਿਸਪੋਜ਼ਲ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਇੱਕ ਸੰਗਠਨ ਸੀ ਜੋ ਸਰ ਪਲੱਸ ਅਮਰੀਕੀ ਜੰਗੀ ਸਾਜ਼ੋ-ਸਾਮਾਨ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ ਜੋ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ

ਇਸ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਦਾ ਕੰਮ ਵਾਧੂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਮਾਲ ਖਰੀਦਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, -

"ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਸੀ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। [ਬੰਗਾਲ ਫਾਈਨੈਂਸ (ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ) ਐਕਟ, 1941] ਇਹ ਲਾਭ ਲਈ ਵਾਧੂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਾਧੂ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ, ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਕਰੀ ਵਜੋਂ ਟੈਕਸਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ, ਸੈਦਾਪੇਟ, ਮਦਰਾਸ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਐਨਫੀਲਡ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਿਟਡ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਕੰਟੀਨ ਲਿਮਿਟਡ, (22), ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਨੇ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸੋਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਦੋਂ ਇਹ ਇਸਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਰਿਫਰੈਸ਼ਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਕੰਟੀਨ ਵਿੱਚ ਕੀਮਤ। ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਰਮਾ ਸ਼ੈੱਲ ਆਇਲ ਸਟੋਰੇਜ ਐਂਡ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਟਿੰਗ ਕੰਪਨੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ (23) €

ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ *Ssale cof sscrapp* ਨੂੰ *SS* ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 1: ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਟਰਨਓਵਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਟੈਕਸ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋ. ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਡੀਲਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਲੰਡਰਾਂ, ਬਟੂਏ ਅਤੇ ਕੀ ਚੇਨਾਂ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਨੂੰ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਦਾ ਟਰਨਓਵਰ। *ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਰਨ ਐਂਡ ਸਟੀਲ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ* ਬਨਾਮ *ਮੈਂਬਰ / ਬੋਰਡ ਆਫ ਰੇਵ ਨਿਊ, ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ (24)*, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਸੀ, ਨੇ ਆਪਣੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਵਰਤੋਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਵਸਤਾਂ ਵੇਚੀਆਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਲਾਭ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿੱਚ ਅਧੀਨ ਡੀਲਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ

.(21) (1967) 20 ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਕੇਸ 398.

(22) (1968) 21 ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਕੇਸ 317.

(23) (1973) 31 ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਕੇਸ 426.

(24) (1971) 27 ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਕੇਸ 373.

{ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ} ਐਕਟ, 1941, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਵਪਾਰਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਲ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਝੋਨਾ ਖਰੀਦ ਕੇ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਚੌਲਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਕੇ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਕੋਈ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਭਾਵਨਾ. *ਮੋਟਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ* ਬਨਾਮ *ਮੈਸੂਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (25)* ਵਿੱਚ, ਮੈਸੂਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੰਟੀਨ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਭਲਾਈ ਗਤੀਵਿਧੀ, ਪਰ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਕੰਟੀਨ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਈ। ਸਾਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਜਾਂ ਵੇਚਣ ਦੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। *ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਟੈਕਸ, ਕੋਇੰਬਟੂਰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ*, *ਕੋਇੰਬਟੂਰ* ਬਨਾਮ *ਸ੍ਰੀ ਤਿਰੂਮਗਲ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (26)*, ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਇੱਕ ਲਿਮਿਟਡ ਕੰਪਨੀ, ਸੂਤੀ ਧਾਗੇ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ ਵਾਲੀ ਦੁਕਾਨ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨੂੰ ਵਪਾਰਕ ਜਾਂ ਵਪਾਰਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ ਵਾਲੀ ਦੁਕਾਨ ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਵੇਚਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

(13) *The Teci sion in Gan eshPrasad Did it ix ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਸੈਟਸ ਟੈਕਸ; ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ (27)*, ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ, ਬਿਲਡਿੰਗ ਠੇਕੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਫਰਮ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1958 ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀਲਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ, ਨੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੇਖਾ ਮਿਆਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਲਡਿੰਗ ਸਮੱਗਰੀ ਖਰੀਦੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਮੋਟ ਰਿਆਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਸੀ: ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਡੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਰਥ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਸੀ ਅਤੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 7 ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਸੀ। ਇੱਕ ਬਿਲਡਿੰਗ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ

ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਸਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:
M/s. Babu Ram, Jagdish Kujjar & Co. v. The State of Punjab, etc.
(Harbans Lal, J.)

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(d) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਬਣਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸਮਾਨ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 2(d) i ਅਤੇ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਸਪਸ਼ਟ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ fcv ਹੈ,

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ , ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਖਰੀਦਦਾਰੀ ਦਾ ਕਿੱਤਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ

- (25) (1971) 27 ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਕੇਸ।
- (26) (1967) 20 ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਕੇਸ 287.
- (27) (1969) 24 ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਕੇਸ 343.

ਮਾਲ ਵੇਚਣਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਲਈ ਕਿਸੇ ਭਲਾਈ ਗਤੀਵਿਧੀ ਦੇ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ, ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਡੀਲਰ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇ। ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ "ਵਪਾਰ" ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਡੀਲਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਲਈ 'ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦਾ ਮਨੋਰਥ' ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ; ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ, ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਮੁਨਾਫ਼ਾ ਕਮਾਵੇ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਪਿਛਲੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਝੋਨਾ ਖਰੀਦਣ ਅਤੇ ਚੌਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਡੀਲਰਾਂ ਦਾ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਤੋਂ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕੀਮਤ ਵਾਜਬ ਜਾਂ ਲਾਭਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਜਾਂ ਤਾਂ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਲੇਵੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਆਪਣਾ ਕਾਰੋਬਾਰ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਤਾਵ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 'ਚੌਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਨਾਫ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਝੋਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਕੋਲ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਡੀਲਰ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

(15) ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਭਲ ਸਿੰਘ ਮਲਿਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਝੋਨੇ 'ਤੇ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦ ਐਕਟ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 39, ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਝੋਨਾ ਇੱਕ ਖੇਤੀ ਉਪਜ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਿਸਮ ਦੇ ਟੈਕਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਿਆਰ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਾਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਛੋਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ।

(16) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਭੰਡਾਰੇ ਨੇ ਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4-ਬੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਦਲੀਲਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਛਿੱਬਰ

ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਕਿ ਧਾਰਾ 4 ਬੀ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਬੀ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਘੇਰੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸਮਝਦੇ।

(17) ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਅਨੁਸੂਚੀ 'ਸੀ' ਵਿੱਚ ਝੋਨਾ ਅਤੇ ਚੌਲਾਂ ਸਮੇਤ 15 ਜਨਵਰੀ 1968 (ਅੰਕੜਾ ਪੀ. 3) ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵੈਧ ਹੈ ਅਤੇ ਕਰਦਾ ਹੈ

ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ: ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 31 ਵਿਧਾਨਿਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੌਪਣ ਦੇ ਉਪਾਅ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ "ਡੀਲਰ" ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 1975 ਦੇ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 354, 418, 463 ਅਤੇ 555 ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰ. 618, 2420, 882 ਅਤੇ 889 ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਹੈ।

ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ, ਜੇ:-ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਜੋੜਨ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਐਨ. ਕੇ. ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਵਨੀਤ ਸਿੰਘ

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ

ਚਿਨੱਪਾ ਰੈਡੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਵਿੱਲੋ ਅਤੇ ਰਾਜਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ. ਜੇ.

ਰਾਅ ਬੋਗਾ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਏ-ਰੋਜ਼, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1968 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 546.

18 ਨਵੰਬਰ 1976

ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1922 ਦਾ XI)- ਸੈਕਸ਼ਨ 23(2), 23-ਬੀ, 31(3)
 M/s. Babu Ram, Jagdish Kujjar & Co. v. The State of Punjab, etc.
 (1961 ਦਾ 34(3)) ਅਤੇ 35— ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਐਕਟ (1961 ਦਾ 43)- ਸੈਕਸ਼ਨ
 (Harbans Das, J.) 143(3)), 150, 154, 240, 246, 252(I)(a) ਅਤੇ 297(1) — ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ
 1961 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਇਸਨੂੰ 1922 ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ
 ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ — ਅਜਿਹਾ ਮੁਲਾਂਕਣ—ਕੀ ਕੋਈ ਅਯੋਗਤਾ—ਅਪੀਲੇਟ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ
 ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ। ਇਨਕਮ ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਨੂੰ 'ਤਾਜ਼ਾ: ਮੁਲਾਂਕਣ+ ਅਜਿਹਾ
 ਨਿਰਦੇਸ਼--ਕੀ, ..ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—ਤਾਜ਼ਾ ਮੁਲਾਂਕਣ—ਕੀ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ
 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ—Trix। ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ], ਮੁਲਾਂਕਣ
 —ਕੀ ਰਿਫੰਡ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ—ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ ਅਫਸਰ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਅਜਿਹੇ ਟੈਕਸ ਦੀ ਰਿਫੰਡ
 ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ—ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ—ਕੀ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਆਮਦਨ-ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੇ ਆਮਦਨ, ਟੈਕਸ ਐਕਟ 1961 ਦੇ
 ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਸਲ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੂੰ ਆਮਦਨ ਕਰ ਐਕਟ 1922 ਦੇ
 ਅਧੀਨ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਕੋਈ ਨਕਾਰਾਤਮਕਤਾ
 ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ, ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਬੋਨਿਯਮੀ ਸੀ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ
 ਆਮਦਨ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ